

การพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

อรนุช ศรีคำ¹ / วิไลวรรณ ศิริเมฆา² / สนิหนาม วัฒนสุข³
บรรพต วงศ์ทองเจริญ⁴ / คำจันทร์ รมเย็น⁵ / สาธิตา จอกโคกกรวด⁶

¹⁻⁶ อาจารย์หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อีเมลล์: oranutsri@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของกาดำเนินงาน ด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู นำเสนอแนวทางการพัฒนาครูด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และศึกษาผลการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครู กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอน ที่เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินงานวิจัย และแบบประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน สถิติที่ใช้ในการบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย ด้านสภาพปัญหาของกาดำเนินงานด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนมากยังไม่ได้ลงมือทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูบางส่วนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ไม่ถูกต้อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ที่ได้ดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น มีความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน มีทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามกระบวนการวิจัย เข้าใจองค์ประกอบของการทำวิจัย แต่ทักษะในการสร้างเครื่องมือการหาคุณภาพเครื่องมือยังไม่ดีเท่าที่ควร

คำสำคัญ

การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

The Development of Classroom Action Research of Educational to Develop Students in Teacher training Programs

Oranut Srikham¹/ Wiliwan Sirimakha²/ Sineenat Wattanasuk³/
Bunphot Wongtongcharoen⁴/ Kamjan Romyen⁵/ Sathita Jojokruad⁶

Lecturer, Graduate Diploma Program in Teaching Profession,
Faculty of Education, Buriram Rajabhat University.

e-mail : oranutsri@gmail.com

Abstract

The Development of Classroom Action Research of Educational Personnel for Graduate Diploma Students aimed to study the teachers' problems from conducting classroom action research, to study the guidelines in developing teachers regarding the classroom action research and to study the results of the development of classroom action research of the educational personnel. The target group was 35 teachers who were interested in and willing to join the Classroom Action Research Project. The instruments used to collect the data were a research evaluation form and a satisfaction survey form. The descriptive statistics were mean and standard deviation. The research showed that the problems of conducting classroom action research; most of the teachers did not conduct any classroom research seriously because they lacked knowledge and skills in classroom action research methodology. Some teachers did not understand about a classroom action research.

The results of the teachers' development project showed that teachers gained more knowledge in how to conduct classroom action research, had a better understanding about classroom action research, be able to analyze the problems in their classrooms, had skills in conducting classroom action research processes, and also understood the elements of the research. The results also indicated that teachers still lack of skills in how to conduct and assess the quality of the research tools.

Keywords

Classroom Action Research, Development, Training Workshop

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้เสนอว่าจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการบริหาร การนิเทศ และกระบวนการเรียนการสอน ที่มีความสอดคล้องกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) กล่าวว่า ปัจจัยหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ คือ การพัฒนาตัวครู โดยครูต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพราะคุณภาพการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการกิจกรรมที่หลากหลาย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนครูเองต้องมีการพัฒนาระบบการทำงานตลอดเวลา และขั้นตอนการทำงานที่เป็นระบบ และมีผลการทำงานที่เกิดจากขั้นตอนการทำงานที่น่าเชื่อถือมีร่องรอยที่สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ก็จะผลักดันให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ เพราะครูผู้สอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะเป็นผู้สร้างหนทางแห่งการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2542 ระบุไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับกรวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ในหมวด 4 มาตรา 24 ว่า “สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นกระบวนการหนึ่งของการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ” และในมาตรา 30 ยังระบุอีกว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” รวมทั้งได้กำหนดมาตรฐานครูในระบบประกันคุณภาพการศึกษาว่า “ครูต้องมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิด วิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งมี 3 ตัวบ่งชี้ คือ ครูต้องมีนิสัยรักการแสวงหา ครูต้องทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และครูต้องมีวิธีการวิเคราะห์และแก้ปัญหาใน ชั้นเรียนของตนเองได้” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ข้อมูลข้างต้นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นที่ครูทุกคนจะต้องดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้ครูดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนและการที่ครูจะดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้นั้น ครูเองต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้นการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการ ซึ่งการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่าน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

มาไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะวิธีการพัฒนาครูส่วนมากไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และความต้องการในการปฏิบัติงานจริงของครู และตัวครูผู้สอนเองก็ยังคงประสบปัญหาในด้านการวิจัยในชั้นเรียนในหลายเรื่อง เช่น ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือ ขาดแรงจูงใจในการทำงาน มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ขาดเอกสารตำราที่จะศึกษาหาความรู้ ซึ่งล้วนแล้วเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนไม่ประสบความสำเร็จ (สุวิมล ว่องวานิช, 2544)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนให้ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน เนื่องจากเป็นแนวคิดที่สามารถพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เรื่องการวิจัย และระบบการนิเทศ ให้สามารถดำเนินการให้มีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาของการดำเนินงาน ด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู
2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
3. ศึกษาผลการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครู

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการดำเนินการวิจัยไว้ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูที่ปฏิบัติงานด้านการสอนในโรงเรียนของจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 35 คน

ขอบเขตกระบวนการในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็น 4 แนวทาง คือ

- การสำรวจปัญหาที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
- การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- การพัฒนาตนเองโดยปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน
- การนิเทศติดตามผลการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนากระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และนิเทศติดตามผลวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดฝึกอบรมวิจัยในชั้นเรียน
2. แบบประเมินงานวิจัยรายบุคคล แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
3. แบบประเมินความพึงพอใจ
4. แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

1. ศึกษาเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ ในหัวข้อการวิจัยในชั้นเรียนกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์ ซึ่งได้จากการเชิญเข้าร่วมโครงการอบรมตามความสมัครใจ
2. ดำเนินการสัมภาษณ์ สนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยการสอบถามปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในชั้นเรียน การสนทนากลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน
3. ดำเนินการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
4. วางแผนปฏิบัติการพัฒนาและกำหนดแนวทางในการพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
5. ศึกษารูปแบบการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครู

ขั้นที่ 2 ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

1. เตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเอกสาร ด้านอาคารสถานที่ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง วัสดุอุปกรณ์และจัดหาให้มีความพร้อม เพื่อให้การทำงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
2. มอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานครั้งนี้ เพื่อให้การทำงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพสูงสุด
3. ประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมอบรมปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

4. อบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนโดยวิทยากรที่มีความสามารถด้านการวิจัย และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู บุคลากรทางการศึกษา
5. ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนตามหัวข้อที่สนใจตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ขั้นที่ 3 นิเทศติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียน

การติดตามผล โดยการออกนิเทศ ให้คำปรึกษาแนะนำ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยการสังเกต การสัมภาษณ์เกี่ยวกับหัวข้อที่ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการดำเนินงาน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

จากการดำเนินการสัมภาษณ์ สทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- 1.1 ครูผู้สอนส่วนมากยังไม่ได้ลงมือทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นทางการ เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.2 ครูบางส่วนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ไม่ถูกต้อง โดยคิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการเพิ่มภาระงานในหน้าที่ของตน
- 1.3 ครูขาดทักษะและความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการเขียนรายงานการวิจัย เนื่องจากขาดการอบรมมานาน
- 1.4 ครูขาดเอกสาร ตำรา ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดผู้เชี่ยวชาญที่จะคอยให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัย
- 1.5 ครูส่วนมากมีความต้องการในการพัฒนากระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งต้องการให้มี การ นิเทศ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ การให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการ สนับสนุนด้านงบประมาณ และทรัพยากร

2. แนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน

จากการสนทนากลุ่ม ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครู ด้านกระบวนการวิจัยว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการฝึกอบรมจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียน และให้มีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ในการทำวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ตามขั้นตอน ดังนี้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

2.1 จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เพื่อให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจทักษะเบื้องต้นในการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนได้

2.2 ครูผู้สอนดำเนินการเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนได้เสนอหัวข้อในวันที่อบรมเชิงปฏิบัติการ ตามแนวทางการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และศึกษาค้นคว้าในเอกสารประกอบการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองระหว่างการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนโดยการลงมือปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนจริง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะใน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งฝึกการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน

2.3 คณะผู้วิจัยให้การนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครู การนิเทศ ภายในเพื่อให้ความช่วยเหลือ เพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ตลอดระยะเวลาของการดำเนินการวิจัย และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันวิพากษ์ วิจารณ์ ผลจากการปฏิบัติงานของกลุ่มเป้าหมายหลักแต่ละคน ร่วมกันเสนอแนะแนวทางทาง ในการปรับปรุงแก้ไข โดยการให้คำแนะนำ ปรึกษาผ่านช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมลและไลน์

2.4 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2 เพื่อให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ ปรึกษา และร่วมกัน สะท้อนผลการดำเนินการพัฒนากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนของครู ร่วมกันแสดงความคิดเห็น อุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้น และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาร่วมกัน

3. ผลการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ผลการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ที่ได้ดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ โดยดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 ครั้ง การอบรมมีเป้าหมายคือ ครูมีความรู้ความ เข้าใจ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถ เขียนเค้าโครงการวิจัยได้ การอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ใช้เวลาในการอบรม จำนวน 2 วัน ผลการ อบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนจากการสะท้อนผลของครู พบว่า

3.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น มีความตระหนักและ เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน มีความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำวิจัยในชั้นเรียน และไม่ได้ รู้สึกว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้น โดยจากการสะท้อนผลจากครู

3.2 ครูสามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น มากำหนดเป็นหัวข้อวิจัยในชั้นเรียนได้ สามารถตั้งคำถามที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น

3.3 ครูเกิดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามกระบวนการวิจัย เข้าใจองค์ประกอบของ การทำวิจัย สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนในเรื่องที่ตนเองสนใจได้

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

3.4 ครูยังไม่เกิดทักษะเท่าที่ควรในการสร้างเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการวิจัย เนื่องจากเวลาในการอบรมไม่เพียงพอ

3.5 ด้านกิจกรรมการพัฒนาครูในการวิจัยในชั้นเรียน จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่าเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าอบรม ดังรายการประเมินความพึงพอใจเข้าร่วมอบรมปฏิบัติการ ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรม

ลำดับที่	รายการ	ผลการประเมิน		แปลค่า
		\bar{x}	SD.	
1	วิทยากรมีองค์ความรู้ในการถ่ายทอดความรู้	4.59	.500	มากที่สุด
2	รูปแบบการจัดโครงการ	4.12	.927	มาก
3	ความเหมาะสมของระยะเวลาการจัดโครงการ	2.94	1.099	ปานกลาง
4	ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดโครงการ	4.24	.496	มาก
5	ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดกิจกรรม	4.35	.544	มาก
6	ความเหมาะสมของรายละเอียดเนื้อหาที่ใช้ประกอบการอบรม	4.62	.493	มากที่สุด
7	ท่านสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้จริงและต่อเนื่อง	4.32	.535	มาก
8	ท่านสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการร่วมโครงการไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนไปสู่งานวิจัยในชั้นเรียน	4.65	.485	มากที่สุด
9	ท่านสามารถนำความรู้จากการร่วมกิจกรรมไปใช้และสามารถแนะนำผู้อื่นได้	3.12	.769	ปานกลาง
10	ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมอบรมโครงการ	4.38	.493	มาก
รวม		4.13	.634	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .634 โดยมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

คือ ท่านสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการร่วมโครงการไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียน การสอนไปสู่งานวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาเป็นความเหมาะสมของรายละเอียดเนื้อหาที่ใช้ประกอบการอบรม และวิทยากรมีองค์ความรู้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 4.62 และ 4.59 3.6 ผลการประเมินคุณภาพเค้าโครงการงานวิจัยในชั้นเรียนจากกลุ่มเป้าหมายปรากฏผล ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยของผลการประเมินเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้วิจัยและคณะ

ลำดับที่	รายการ	ผลการประเมิน		แปลค่า
		\bar{x}	SD.	
1	ชื่อเรื่องชัดเจน และเรียบเรียงภาษาได้เหมาะสม	3.33	.577	ปานกลาง
2	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา มีการอ้างอิง และมีความเกี่ยวข้องกันสมเหตุสมผล	3.67	.577	มาก
3	วัตถุประสงค์สอดคล้องกับปัญหาการวิจัย	2.67	.577	ปานกลาง
4	การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องและครอบคลุมปัญหาการวิจัย	3.67	.577	มาก
5	การเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.67	.577	มาก
6	การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือมีความมีขั้นตอนที่ถูกต้อง ชัดเจน	2.67	.577	ปานกลาง
7	การนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา	3.00	.000	ปานกลาง
8	การเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมกับตัวแปร	2.67	.577	ปานกลาง
	รวม	3.17	.505	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ของผลการประเมินเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .505 ด้านที่มีผลการประเมินสูงสุดคือ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา มีการอ้างอิง และมีความเกี่ยวข้องกันสมเหตุสมผล การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องและครอบคลุมปัญหาการวิจัย และการเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .577 รองลงมาเป็นชื่อเรื่องชัดเจน และเรียบเรียงภาษาได้เหมาะสม และการนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา ตามลำดับ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาของการดำเนินงานด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูพบว่า ครูผู้สอนส่วนมากยังไม่ได้ลงมือทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ไม่ถูกต้อง โดยคิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการเพิ่มภาระงานในหน้าที่ของตน ขาดทักษะและความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ปัญหาที่พบอีกอย่างหนึ่ง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนส่วนมากมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ คุ้มภัยเพื่อน (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนดูนสาต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า สภาพปัญหาด้านการทำวิจัยของครูส่วนมาก คือ ขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการวิจัยในชั้นเรียน ขาดแรงจูงใจ และความกระตือรือร้นในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ขาดตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูได้ศึกษาเป็นตัวอย่าง ขาดการนิเทศติดตามผลและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ขาดวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณในการสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและสอดคล้องกับนิรมล ทองตัน (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัญหาที่พบในการทำวิจัยคือ ความเพียงพอของหนังสือค้นคว้าเพื่องานวิจัย แหล่งเรียนรู้ในการทำวิจัย ทุนสนับสนุน การแปลผล การเลือกใช้เครื่องมือ การเขียนรายงาน การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ การฝึกปฏิบัติการ การเขียนเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียน และการนิเทศติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากครูผู้สอนตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ต้องการใช้กระบวนการวิจัยควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนรู้ และทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ดร.ณิ อาจปฎุ (2543) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์มีความสนใจในการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนส่วนด้านกิจกรรมในการพัฒนา พบว่า ครูผู้สอนต้องการใช้กิจกรรมการพัฒนาครูด้านวิจัยในชั้นเรียนที่หลากหลาย เช่น การใช้กิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ด้านการวิจัย

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ในชั้นเรียน และการนิเทศให้ความช่วยเหลือโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และการนิเทศให้ความช่วยเหลือเพื่อที่จะพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน

3. ผลการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ที่ได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาที่ได้กำหนดไว้ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน มีความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจากการสะท้อนผลจากครู สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นมากำหนดเป็นหัวข้อวิจัยในชั้นเรียนได้ สามารถตั้งคำถามที่สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามกระบวนการวิจัย เข้าใจองค์ประกอบของการทำวิจัย สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนในเรื่องที่ตนเองสนใจได้ ครูผู้สอนที่เข้ารับการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน ได้รับความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะเพิ่มมากขึ้นในด้านเนื้อหาสาระของการวิจัยในชั้นเรียน เช่น การสำรวจสภาพปัญหาการปฏิบัติงานการตั้งคำถามการวิจัย การวางแผนการวิจัย เนื่องจากการจัดฝึกอบรมครั้งนี้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันวางแผนในการ ฝึกอบรม สรรหาวิทยากรฝึกอบรม และกิจกรรมการฝึกอบรมก็เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริงในทุกหัวข้อของการฝึกอบรม และได้รับความช่วยเหลือจากวิทยากรแต่ยังไม่เกิดทักษะเท่าที่ควรในการสร้างเครื่องมือการหาคุณภาพเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการดำเนินการวิจัย เนื่องจากขาดความกระตือรือร้นในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน มีภาระงานที่รับผิดชอบมากทำให้ไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้า และผลการประเมินค่าโครงการ วิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 ซึ่งสอดคล้องกับ ไช่มุก ฉันทประเดิม (2552) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านห้วยกอกหนองเค็ม อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สามารถเขียนเค้าโครงการวิจัย และสามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ และมีผลการประเมินการเขียนเค้าโครงการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และสอดคล้องกับดุษฎี บัวสถาพร (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายชมรมชลราชบุรี พบว่า การร่วมลงมือปฏิบัติของกลุ่มทดลองตามแผนปฏิบัติงานการพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นตอนที่กำหนด โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมทำให้ประสบผลสำเร็จต่อการวิจัยในชั้นเรียน และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการในระดับมาก

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนหรือสถานศึกษาสามารถนำแนวทางการพัฒนาการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของบุคลากรทางการศึกษาได้ โดยดำเนินการเป็น 4 แนวทาง คือ การสำรวจปัญหา การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาตนเองโดยปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน และการนิเทศติดตามผลให้คำแนะนำ
2. ปัญหาที่พบในการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ การค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งค้นคว้า ข้อมูล ตัวอย่างงานวิจัย การอบรมให้ความรู้เรื่องกระบวนการวิจัย สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ด้านการวิจัย การจัดอบรมเรื่องการค้นข้อมูลสารสนเทศ ด้วยวิธีการต่าง ๆ การส่งเสริมให้ครูส่งผลงานวิจัยเพื่อขอรับทุนสนับสนุนการวิจัยในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย
3. ควรมีผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นที่ปรึกษาให้ครูที่ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน คอยให้คำปรึกษา แนะนำในกระบวนการขั้นตอนในการทำวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- ใจมุกด์ ฉันทประเดิม. (2552). *การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านห้วยกอกหนองเค็ม อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณรงค์ คุ่มภัยเพื่อน. (2550). *การพัฒนาครูด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนดุนสาดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- दनัย บัวสถาพร. (2550). *การพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายชมมณฑลราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

- ดรุณี อัจจุประ. (2543). ความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิรมล ทองตัน. (2550) การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนบ้านดงเมือง
(ดงเมืองวิทยา) อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พิสนุ พงศรี. (2549). การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
สุทธาการพิมพ์. ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลาดพร้าว.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). การนิเทศเพื่อพัฒนาการวิจัย
ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้
สู่ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพฯ.
- อำนาจ ศรีแสง. (2542). การศึกษาการพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ:
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดมุกดาหาร. ปริญญาโทปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.